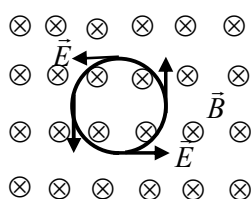

امواج الکترومغناطیسی

ماکسول بر اساس قوانین فارادی و گاوس و آمپر نحوه‌ی ایجاد موج الکترومغناطیسی را توجیه کرد. و پس از آن هرتز توانست موج الکترومغناطیسی را تولید می‌کند.

می‌دانیم در اطراف یک بار الکتریکی میدان الکتریکی وجود دارد همچنین دیدیم وقتی یک بار الکتریکی حرکت می‌کند. علاوه بر میدان الکتریکی میدان مغناطیسی نیز پدید می‌آید. میدان ایجاد شده را الکترومغناطیسی می‌گویند.

آزمایش اورستد نیز نمایاگر همین مطلب می‌باشد، زیرا در اطراف سیم حاصل جریان میدان مغناطیسی پدید می‌آید. و تغییر میدان مغناطیسی یا تغییر شار مغناطیسی باعث جریان القایی الکتریکی می‌شود.

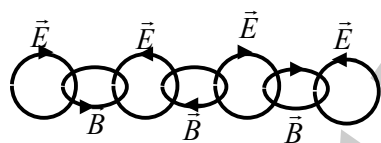
به عبارتی هر میدان مغناطیسی متغیر باعث یک میدان القایی الکتریکی می‌شود.

در شکل روبه‌رو نیز همین موضوع نشان داده شده، میدان مغناطیسی متغیر \vec{B}

تولید میدان الکتریکی القایی \vec{E} می‌کند. جهت‌های نشان داده شده برای

میدان الکتریکی نشان از افزایش میدان مغناطیسی است.

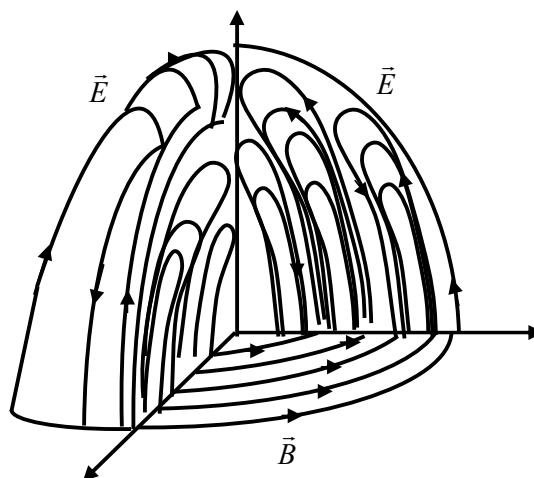
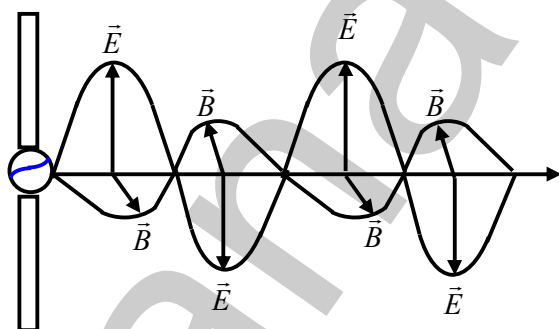
بنابر این تغییر میدان مغناطیسی باعث ایجاد میدان الکتریکی القایی و تغییر میدان الکتریکی نیز باعث میدان مغناطیسی

متغیر می‌شود.

این وضعیت را می‌توان با دو الکتروود که به جریان متناوب متصل شده اند را ایجاد کرد. با تغییر اندازه و جهت میدان

الکتریکی بین دو الکتروود میدان مغناطیسی متغیر ایجاد می‌شود.

دان الکتریکی و مغناطیسی هر دو در موج الکترومغناطیسی در یک ردیف قرار می گیرند. و چنان که از قوانین ماکسول برمی آید، انرژی متساوی به هر یک از میدان ها تعلق می گیرد.

$$E_y = E_m \sin(\omega t - Kx) \quad B_z = B_m \sin(\omega t - Kx)$$

این دو میدان متغیر در اطراف آنتن ایجاد شده سپس با سرعتی زیاد در تمام فضای اطراف آنتن منتشر می شود. سرعت پیشروی این امواج از ماکسول بصورت رابطه ی زیر محاسبه کرد:

$$C = \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} \approx 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$$

ویژگی های امواج الکترومغناطیسی:

- 1- از نوع عرضی هستند
- 2- در خلأ با سرعتی معادل $3 \times 10^8 \frac{m}{s}$ در تمام جهات پیشروی می کنند.
- 3- برای انتشار خود نیاز به محیط مادی ندارند.
- 4- از نوسان هم فاز دو میدان الکتریکی E و مغناطیس B ایجاد می شوند.
- 5- حامل انرژی هستند.

« طیف امواج الکترومغناطیسی »

این امواج دارای طیف گسترده ای از طول موج ها و بسامدهای متفاوت هستند. اگر بخواهیم این امواج را بر اساس طول موج و یا بسامد دسته بندی کنیم. طیف ساده ی زیر را می توان رسم نمود.

$$C = \lambda f$$

رادیویی → فرسرخ → نورمرئی → فرابنفش → پرتو X → پرتوگاما

مثال (1)

طول موج امواج مرئی از $0/4$ میکرون تا $0/7$ میکرون است. محدوده ی بسامد نورمرئی از بدست آورید.

$$C = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$$

در جدول زیر چگونگی تولید انواع امواج الکترومغناطیسی، نحوه ی آشکار سازی و همچنین کاربرد آن دسته بندی شده.

نام پرتو	چشمه ی تولید	نحوه یا وسایل آشکار سازی	ویژگی و کاربرد
پرتو گاما $10^{-12}m$	هسته ی مواد رادیواکتیو و پرتوهای کیهانی	شمارش گر گایگرمولر و فیلم عکاسی	پروتون های پرانرژی - خیلی خطرناک کاربرد: بافت های سرطانی را از بین می برد- برای پیدا کردن ترک در فلزات و ضد عفونی تجهیزات و وسایل
پرتو ایکس $10^{-12}m$	لامپ پرتو X	فیلم عکاسی و صفحه ی فلئورسان	فوتونهای پرانرژی با قدرت نفوذ زیاد- خیلی خطرناک کاربرد: استفاده در پرتونگاری- استفاده در مطالعه ی ساختار بلورها- معالجه ی بیماری پوستی- پرتودرمانی
فرا بنفش (UV) $10^{-8}m$	خورشید اجسام بسیار داغ جرقه های الکتریکی لامپ جیوه	فیلم عکاسی فوتوسل	توسط شیشه جذب می شود. سبب بسیاری از واکنش های شیمیایی می شود. یاخته های زنده را زایل می برد. در لامپ های UV در پزشکی کاربرد
نور مرئی $6 \times 10^{-7}m$	خورشید جسم داغ لیزر	چشم-فیلم عکاسی فوتوسل	در دیدن اجسام نقش اساسی دارد. برای رشد گیاهان و فتوسنتز کاربرد: در سیستم های مخابراتی (لیزر و تارهای نوری)
فروسرخ $10^{-4}m$	خورشید جسم گرم و داغ	فیلم مخصوص عکاسی	ویژگی: هنگام جذب، پوست را گرم می کند. کاربرد: برای گرم کردن- فیلم برداری در تاریکی عکاسی - توسط ماهواره
رادیویی (UHF) 3M	اجاق های مایکروویو - آنتن و تلویزیون	رادیو-تلویزیون	کاربرد: در آشپزی، رادیو-تلویزیون - مخابرات ماهواره و در رادارها باری آشکار سازی هواپیما موشک و کشتی

مثال 2)

الف) امواج رادیویی با بسامد $MHZ24$ دارای چه طول موجی بر حسب متر هستند؟

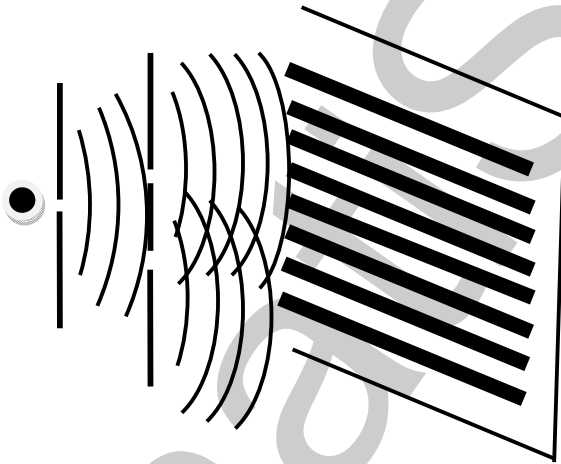
$$C = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$$

ب) طول موج نوری $0/5$ میکرون می باشد بسامد آن چند هرتز است؟

پ) طول موج نوری در هوا $0/6$ میکرون است. طول موج و بسامد آن در آب چه اندازه است؟ $V = 2/25 \times 10^8 \frac{m}{s}$ در آب

تداخل امواج نور

یانگ فیزیک دان انگلیسی در آزمایش های خود نشان داد که امواج نور نیز با هم تداخل می کنند. در آزمایش یانگ یک چشمه نور تک رنگ در مقابل یک شکاف باریک قرار دارد که این شکاف مانند یک چشمه ی نور عمل می کند و در مقابل این شکاف نیز دو شکاف دیگر در فاصله ای کم قرار دارد. نور رسیده به دو شکاف همانند دو چشمه ی هم بسامد، هم دامنه و هم فاز عمل می کند. این نورها به هم تداخل می کنند و طرح تداخلی به صورت نوارهای تاریک و روشن روی پرده مقابل نمایان می شود.

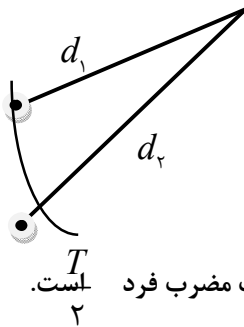

در محل نوارهای روشن تداخل دو موج سازنده است یعنی دو موج هم فاز هستند و در محل نوارهای تاریک تداخل ویرانگر است. یعنی دو موج در فاز مخالف هم هستند.

پهنای نوارهای روشن و نوارهای تاریک برابر هم می باشند. نوار مرکزی نوار روشن است. زیرا دو موج در این محل هم فاز هستند.

اختلاف فاصله ی دو چشمه تا محل نوارها " برای نوارهای روشن مضرب زوج $\frac{\lambda}{2}$ است . و برای نوارهای تاریک مضرب فردی از $\frac{\lambda}{2}$ است.

$$d_2 - d_1 = 2n \frac{\lambda}{2}$$

$$d_2 - d_1 = (2n - 1) \frac{\lambda}{2}$$

اختلاف زمان رسیدن دو موج تا محل نوارهای روشن مضرب زوج $\frac{T}{2}$ و تا محل نوارهای تاریک مضرب فرد $\frac{T}{2}$ است.

$$t_2 - t_1 = 2n \frac{T}{2}$$

$$t_2 - t_1 = (2n - 1) \frac{T}{2}$$

مثال 3

طول موج نور مورد آزمایش در آزمایش یانگ 0.6μ است. اختلاف راه دو چشمه تا محل دهمین نوار روشن چه اندازه است؟ اختلاف راه دو چشمه تا بیستمین نوار تاریک چه اندازه است؟

مثال 4

موجی با طول 600 نانومتر از محل دو شکاف آزمایش یانگ به سطح پرده می‌رسد. اختلاف زمان دو موج تا محل دهمین نوار تاریک چند ثانیه است؟ $C = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$

مثال 5

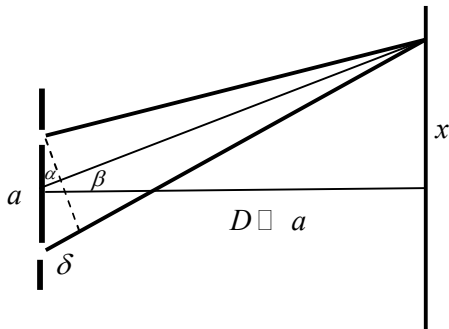
نوری با دوره ی T از محل دو شکاف به سطح پرده ی تداخلی می‌رسد. اختلاف زمان دو موجی که به محل بیستمین نوار روشن می‌رسد برابر $10^{-13} s$ است. اختلاف راه دو موج تا محل پنجمین نوار تاریک چند میکرون است؟

$$C = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$$

آزمایش یانگ

یانگ توانست با استفاده از طرح تداخلی طول موج امواج نور را محاسبه کند و فاصله ی دو شکاف باریک را در مقایسه با فاصله پرده تا سطح دو شکاف بسیار کوچک در نظر گرفت که در این حالت زاویه های α و β بسیار کوچک هستند و با هم برابرند.

$$\tan \beta = \frac{x}{D}$$

$$\sin \alpha = \frac{\delta}{a} \Rightarrow \frac{\delta}{a} = \frac{x}{D} \Rightarrow \frac{n\lambda}{a} = \frac{x}{D} \Rightarrow \lambda = \frac{ax}{nD}$$

در حالیکه از روی نوارهای تاریک طول موج نور را اندازه گیری کنیم

$$\lambda = \frac{2ax}{(2m-1)D} \quad \text{می توان نوشت:}$$

مثال 7

در آزمایشگاه یانگ فاصله ی چهارمین نوار تاریک از نوار روشن مرکزی برابر $3/5\text{mm}$ است. عرض هر نوار را تعیین کنید. فاصله ی دهمین نوار روشن از یک طرف تا دهمین نوار تاریک از طرف دیگر نوار روشن مرکزی چند میلی متر است؟

مثال 8

در آزمایشگاه یانگ فاصله ی دو شکاف $0/4\text{mm}$ و فاصله ی پرده از سطح دو شکاف 80cm است. اگر طول موج نور در آزمایش $0/6$ میکرون باشد فاصله ی اولین نوار روشن از نوار مرکزی چند میلی متر است؟ پهنای هر نوار چند میلی متر است؟ فاصله ی بیستمین نوار روشن، تا سومین نوار تاریک از یک طرف چند میلی متر است؟

مثال 9)

در آزمایش یانگ با نور تک رنگ 6000\AA فاصله ی پرده از شکافها 80cm و فاصله ی بین دو نوار روشن متوالی $0/8\text{mm}$ است. فاصله ی پرده از دو شکاف چه اندازه است؟

پرسش

- 1- تغییر چه کمیت‌هایی پهنای نوارها را دو برابر می‌کند؟
- 2- اگر فقط طول موج نور تغییر کند. نسبت فاصله ی نوارها ی روشن تانوار مرکزی به چه نسبتی تغییر می‌کند؟
- 3- اگر فاصله ی بین دو شکاف را دو برابر کنیم و به جای نور قرمز از نور آبی استفاده کنیم، پهنای نوارها چگونه تغییر می‌کند؟
- 4- اگر آزمایش به جای هوا در آب انجام شود فاصله ی نوارها یا پهنای نوارها چه تغییری می‌کند؟
- 5- چرا آزمایش یانگ را نمی‌توان با نور سفید انجام داد؟

مثال 10) در آزمایش یانگ که در هوا انجام شده، محیط آزمایش را با ضریب شکست $\frac{4}{3}$ تغییر دهیم. نسبت چهارمین نوار روشن از نوار مرکزی در آب به فاصله سومین نوار روشن از نوار مرکزی در هوا چه اندازه است؟

مثال 11) آزمایش یانگ را با طول موج 6000\AA انجام می‌دهیم. فاصله ی وسط پنجمین نوار روشن از نوار مرکزی $2/5\text{mm}$ می‌شود. اگر آزمایش در همان شرایط با طول موج 4800\AA انجام شود عرض هر نوار چند میلی متر خواهد شد؟

مثال 12) آزمایش یانگ را یک بار با نوری به طول موج λ_1 و بار دیگر با نوری به طول موج λ_2 انجام می‌دهیم. در آزمایش دوم پنجمین نوار تاریک در محل پنجمین نوار روشن آزمایش اول تشکیل شده است. $\frac{\lambda_1}{\lambda_2}$ چه اندازه است؟

مثال 13) آزمایش یانگ را با دونور $\lambda_1 = 7500\text{\AA}$ و زرد با طول موج λ_2 انجام می‌دهیم، اگر فاصله ی دو نوار روشن زرد متوالی $\frac{3}{5}$ فاصله ی بین نوار روشن قرمز اول تا روشن مرکز این باشد، چه اندازه است؟

مثال 15- در آزمایش یانگ فاصله ی دو شکاف نور $0/5\text{mm}$ و فاصله ی پرده از صفحه ی شکاف های یک متر است. اگر فاصله ی دو نوار روشن متوالی $1/2\text{mm}$ باشد. اختلاف فاصله وسط نوار پنجم روشن از دو شکاف چند میکرون است؟

(ریاضی 90)

3(4)

5(3)

6(2)

2/5 (1)

مثال 16- در آزمایش یانگ فاصله ی بین دو نوار روشن متوالی برابر d است. اگر آزمایش را با همین نور و با همین دستگاه

در آب انجام دهیم فاصله ی دو نوار روشن متوالی چند d می شود. $n = \frac{4}{3}$ آب (تجربی 91 سراسری)

(1) $\sqrt{\frac{4}{3}}$ (2) $\frac{4}{3}$ (3) $\frac{3}{4}$ (4) $\frac{9}{16}$

17- در آزمایش یانگ طول موج نور 0.6 میکرومتر است. اختلاف فاصله ی نوار تاریک پنجم از دو شکاف چند متر است

(1) $2/7 \times 10^{-6}$ (2) 3×10^{-6} (3) $5/4 \times 10^{-7}$ (4) 6×10^{-7}

18- نوری مرکب از طول موج های 4800 و 6400 انگستروم به دو شکاف یانگ می تابد. به ترتیب چندمین نوار روشن

از نوار مرکزی نوارها برای اولین بار روی پرده با یک دیگر ترکیب می شوند؟

(1) 2 و 3 (2) 3 و 4 (3) 8 و 6 (4) 24 و 18

19- اگر در آزمایش یانگ فاصله ی دو شکاف 2 mm و فاصله ی پرده از صفحه ی شکافها $1/5$ متر و فاصله ی نوار تاریک

اول یک طرف تا نوار روشن سوم همان طرف 0.75 mm باشد طول موج نور مورد آزمایش چند انگستروم است؟

(1) 2×10^2 (2) 4×10^2 (3) 6×10^2 (4) 10×10^2

20- آزمایش یانگ رایک بار در هوا و بار دیگر در آب تحت شرایط مساوی انجام می‌دهیم. چندمین نوار روشن در آب بر سومین نوار روشن در هوا منطبق می‌شود:

- 2(1) 3(2) 5(3) 4(4)

آزمون موج الکترو مغناطیسی

1- کدام مطلب در مورد ایجاد موج الکترو مغناطیسی صحیح است؟

(1) میدان الکتریکی باعث ایجاد میدان مغناطیس می‌شود.

(2) میدان مغناطیسی باعث ایجاد میدان الکتریکی می‌شود.

(3) تغییرات زمان باعث ایجاد هر دو میدان می‌شود.

(4) تغییر میدان مغناطیسی با زمان میدان الکتریکی را بوجود می‌آورد.

2- کدام بیان در مورد موج‌های الکترو مغناطیسی نا درست است؟

(1) دو میدان E و B بر هم عمودند. (2) دو میدان E و B هم فازند.

(3) در میدان E و B منحرف می‌شوند. (4) راستای انتشار موج بر E و B عمود است.

3- تابع میدان مغناطیسی در یک موج الکترو مغناطیس بصورت $U_y = B_m \sin(\omega t - ky)$ است تابع میدان

الکتریکی این موج کدام است؟

(1) $U_y = E_m \sin(\omega t - kz)$ (2) $U_x = E_m \sin(\omega t - ky)$

(3) $U_x = E_m \sin(\omega t - kz)$ (4) $U_z = E_m \sin(\omega t - ky)$

4- کدام گزینه اندازه‌ی سرعت موج الکترو مغناطیسی در خلأ را درست نشان می‌دهد.

(1) $\frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}}$ (2) $(\epsilon_0 \mu_0)^{-\frac{1}{2}}$ (3) $(\epsilon_0 \mu_0)^{\frac{1}{2}}$ (4) $(\frac{\epsilon_0}{\mu_0})^{\frac{1}{2}}$

5- وقتی یک موج الکترومغناطیسی از یک محیط به محیط دیگر وارد می‌شود:

(1) سرعت انتشار ثابت می‌ماند و بسامد آن کاهش می‌یابد. (2) سرعت انتشار تغییر می‌کند و بسامد ثابت می‌ماند.

(3) سرعت انتشار و بسامد هر دو تغییر می‌کند. (4) سرعت انتشار و بسامد هر دو ثابت می‌مانند.

6- طیف امواج الکترومغناطیسی:

(1) پیوسته است (2) بصورت خطوط مجزا از هم می‌باشند.

(3) در محدوده‌ی مرئی پیوسته و در محدوده‌ی نامرئی ناپیوسته

(4) در محیط‌های گازی پیوسته و در محیط‌های غیرگازی ناپیوسته

7- از امواج فرو سرخ تا فرا بنفش بسامد و طول موج امواج چگونه تغییر می‌کند؟

(1) تغییر نمی‌کند (2) بسامد افزایش و طول موج کاهش می‌یابد.

(3) بسامد کاهش و طول موج افزایش می‌یابد (4) هر دو کمیت کاهش می‌یابند.

8- در کدام بخش از طیف امواج الکترومغناطیسی برای سیستم‌های مخابراتی مانند لیزر و تارهای نوری استفاده قرار

می‌گیرد. (1) امواج مرئی (2) امواج فرو سرخ (3) فرابنفش (4) رادیویی

9- برای آشکار سازی این طیف از امواج الکترومغناطیسی از شمارش گایگر-مولر استفاده می‌شود.

(1) پرتو ایکس (2) پرتو گاما (3) فرابنفش (4) فرو سرخ

10- این نوع موج از طیف امواج الکترومغناطیسی می‌تواند بافت‌های سرطانی را از بین ببرد.

(1) پرتو گاما (2) پرتو ایکس (3) فرابنفش (4) فرو سرخ

11- بسامد نور مرئی سبز $6 \times 10^{14} \text{ Hz}$ است طول موج آن چند میکرون است؟ $c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$

(1) 0/6 (2) 0/5 (3) 0/4 (4) 0/3

12- طول موج یک نور مرئی در هوا برابر 0/6 میکرون است. بسامد آن در یک محیط شفاف به ضریب شکست $n=2$ چند

هرتز است؟ $c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$

(1) 4×10^{14} (2) 5×10^{14} (3) 6×10^{14} (4) 8×10^{14}

13- ضریب شکست نسبی محیط A به محیط B $\frac{4}{5}$ است. اگر نوری از این دو محیط عبور کند نسبت بسامد $\frac{f_A}{f_B}$ و نسبت

طول موج $\frac{\lambda_A}{\lambda_B}$ چیست؟

(1) $\frac{4}{5}$ و $\frac{5}{4}$ (2) $\frac{1}{5}$ و $\frac{5}{4}$ (3) $\frac{5}{4}$ و $\frac{4}{5}$ (4) $\frac{4}{5}$ و $\frac{4}{5}$

14- وقتی نور مرئی از هوا وارد آب می شود. سرعت انتشار می یابد و دوره ی تناوب آن می یابد.

(1) کاهش- ثابت (2) کاهش- افزایش (3) افزایش- کاهش (4) افزایش- ثابت

15- امواج رادار جز کدام دسته از امواج الکترو مغناطیسی می باشند؟

(1) رادیویی (2) فرسرخ (3) فرابنفش (4) مرئی

16- در آزمایش تداخل امواج نور کدام نور مرئی دارای نوارهای روشن، با پهنای بیشتر است؟

(1) بنفش (2) سبز (3) زرد (4) قرمز

17- برای مشاهده ی طرح تداخلی امواج الکترو مغناطیسی کدام مورد مناسب تر است؟

(1) فرسرخ (2) فرابنفش (3) نور سفید (4) نورزرد

18- چرا توسط دو لامپ با نور تک رنگ زرد نمی توان طرح تداخلی را نشان داد؟

(1) زیرا لامپ امواج را پراکنده می کند. (2) زیرا فاصله ی این دو لامپ را نمی توان بطور دقیق تنظیم کرد.

(3) زیرا دو لامپ ممکن است دارای نورهای مخفی می باشند. (4) زیرا دو لامپ کاملاً هم فاز نیستند.

19- در تداخل امواج نور اگر فاصله ی بین دو شکاف افزایش یابد:

(1) پهنای نوارها کاهش می یابد (2) پهنای نوارها افزایش می یابد.

(3) پهنای نوارها ثابت می ماند. (4) فاصله نوارها زیاد می شود.

20- ترکیب دو نور سبز و قرمز نور زرد مرکب از بوجود می آورد. اگر با این نور زرد آزمایش تداخلی را انجام دهیم. روی پرده تداخل نوارهای روشن به رنگ:

(1) زرد است (2) سبز است (3) قرمز است (4) سبز و قرمز جدا از هم می باشند.

21- در آزمایش یانگ فاصله ی چهارمین نوار روشن از نوار مرکزی $1/8$ میلی متر است. اگر فاصله ی پرده از سطح دو شکاف 1500 برابر فاصله ی دو شکاف باشد. طول موج نور مورد آزمایش چند میکرون است؟

(1) $0/3$ (2) $0/4$ (3) $0/5$ (4) $0/6$

22- در آزمایش یانگ اگر فاصله ی پرده از سطح دو شکاف 2 متر باشد و فاصله ی دو شکاف 3mm باشد. فاصله ی وسط پنجمین نوار تاریک تا نوار مرکزی چند متر است؟ $\lambda = 500\text{nm}$

(1) 15×10^{-3} (2) 15×10^{-4} (3) 3×10^{-2} (4) 3×10^{-4}

23- اگر طول موج نور مورد آزمایش 6000 آنگستروم باشد و فاصله ی دو نوار روشن متوالی $0/12$ میلی متر باشد فاصله ی پرده از سطح دو شکاف چند برابر فاصله ی دو شکاف است؟

(1) 2000 (2) 200 (3) 100 (4) 1000

24- بسامد نور مورد آزمایش $15 \times 10^{14} \text{ Hz}$ است. اختلاف زمانی که نور در آزمایش تداخلی از سطح دو شکاف به محل دهمین نوار روشن می رسد. چند ثانیه است؟

(1) 10^{-14} (2) 10^{-10} (3) 4×10^{-14} (4) 2×10^{-14}

25- طول موج نور مورد آزمایش در آزمایش تداخلی امواج 6000 آنگستروم است. اختلاف فاصله ی دو موجی که از دو شکاف به محل بیستمین نوار تاریک می رسند چند میکرون است؟

(1) 75 (2) $11/7$ (3) $15/7$ (4) 72

26- اگر فاصله ی دو شکاف را در آزمایش یانگ یک و نیم برابر کنیم و فاصله ی پرده از دو شکاف 25 درصد افزایش دهیم پهنای هر نوار چند برابر می شود. (طول موج ثابت)

$$(1) \quad \frac{6}{5} \quad (2) \quad \frac{5}{6} \quad (3) \quad \frac{3}{4} \quad (4) \quad \frac{5}{8}$$

27- فاصله ی پنجمین نوار روشن تا نوار مرکزی در آزمایش یانگ 2mm است. فاصله ی سومین نوار تاریک تا نوار مرکزی چند میلی متر است؟

$$(1) \quad 1 \quad (2) \quad \frac{1}{2} \quad (3) \quad \frac{1}{4} \quad (4) \quad \frac{1}{5}$$

28- آزمایش یانگ را در یک دستگاه ولی با دو طول موج λ_1 و λ_2 انجام می دهیم. در این حالت سومین نوار روشن در آزمایش اول بر سومین نوار تاریک از آزمایش دوم کاملاً منطبق می شود. در این صورت $\frac{\lambda_1}{\lambda_2}$ چیست؟

$$(1) \quad \frac{6}{5} \quad (2) \quad \frac{5}{6} \quad (3) \quad \frac{3}{4} \quad (4) \quad \frac{4}{3}$$

29- آزمایش یانگ را یکبار با طول موج 7000\AA و بار دیگر با طول موج 5000\AA انجام می دهیم سومین نوار تاریک در آزمایش اول بر کدام نور آزمایش دوم منطبق خواهد شد؟

$$(1) \text{دومین روشن} \quad (2) \text{سومین تاریک} \quad (3) \text{چهارمین تاریک} \quad (4) \text{پنجمین روشن}$$

30- آزمایش یانگ را یکبار در هوا و بار دیگر در آب به ضریب شکست $\frac{4}{3}$ انجام می دهیم. اگر همه ی شرایط آزمایش یکسان باشد. نسبت پهنای نوار در هوا به پهنای نوارها در آب چقدر است؟

$$(1) \quad \frac{3}{4} \quad (2) \quad \frac{4}{3} \quad (3) \quad \frac{8}{9} \quad (4) \quad \frac{9}{8}$$

31- آزمایش یانگ را یک بار در هوا و بار دیگر در محیطی به ضریب شکست n انجام می دهیم. اگر دومین نوار تاریک

آزمایش اول بر دومین نوار روشن آزمایش دوم منطبق شود. n چه اندازه است؟

$$(1) \quad 2 \quad (2) \quad \frac{4}{3} \quad (3) \quad \frac{3}{2} \quad (4) \quad \frac{5}{4}$$

32- آزمایش یانگ را یک بار در هوا و بار دیگر در آب به ضریب شکست $\frac{4}{3}$ انجام می‌دهیم. نسبت فاصله ی چهارمین نوار

روشن از نوار مرکزی در آب به فاصله ی سومین نوار روشن از نوار مرکزی در هوا چقدر است؟

1(1) $\frac{4}{3}$ (2) $\frac{9}{16}$ (3) $\frac{16}{9}$ (4)

33- آزمایش یانگ را با نور زرد ترکیبی انجام می‌دهیم و فاصله ی دو نوار روشن سبز پهلو ی هم چه کسری از فاصله اولین

نوار روشن قرمز تا نوار مرکزی آن است. (بسامد نور قرمز 4×10^{14} Hz و نور سبز 5×10^{14} Hz)

1(1) $\frac{8}{5}$ (2) $\frac{5}{8}$ (3) $\frac{4}{5}$ (4) $\frac{5}{4}$

34- در آزمایش یانگ اگر بسامد نور را نصف و فاصله ی دو شکاف را نصف کنیم فاصله ی نوار تاریک سوم از نوار روشن

اول چند برابر می‌شود؟

1(1) $\frac{1}{2}$ (2) 1 (3) 4 (4) 2

35- بسامد نور مورد آزمایش طرح تداخلی 6×10^{14} Hz است. اگر فاصله ی چهارمین نوار روشن تا نوار مرکزی 2mm

باشد. فاصله ی پرده از سطح دو شکاف چند برابر فاصله ی دو شکاف است؟ $c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s}$

1(1) $\frac{2500}{3}$ (2) $\frac{5000}{3}$ (3) $\frac{2500}{7}$ (4) $\frac{5000}{7}$

